

Werkplannen geven houvast – J.Tans

Wanneer leerlingen zelf hun (hoeveelheid) werk en tijd indelen, wordt het voor hen en voor mij nuttig om een overzicht te hebben. Ze krijgen iedere maandag een blanco werkplan, waarop ze iedere ochtend in de goede kolom kunnen invullen wat ze die dag van plan zijn te gaan doen. Alleen Margriet en Wiert hebben in de grote vakantie een schoolagenda gekocht, die ze dagelijks met hun plannen vullen. Bij het ontwerpen van het werkplan hebben we natuurlijk gebruik gemaakt van ervaringen van andere scholen. Kleine aanpassingen zijn digitaal vlot aan te brengen. Toch lijken ze nog aardig op eerste ontwerpen die Freinet maakte op basis van discussies in zijn klassenvergadering.

In alle groepen worden voor de dagen van de week dezelfde kleuren gebruikt. In de eerste kolom zijn in onze groep vakken aangegeven, waar bij de onderbouw tekeningetjes staan. Uitgangspunt in school is dat kinderen werkelijk veel zelf hebben te plannen. Dus zo weinig mogelijk verplichten, want er staat bij iedereen al genoeg ingevuld op het werkplan: klassenvergadering, gym, kinderraad, weeksluiting, muziek, humanistische vorming.....

Kinderen structureren met hulp van werkplannen werk, tijd en ruimte. Het zorgt voor houvast en geeft hen de gelegenheid om steeds zorgvuldig toe te werken naar goed afgeronde eindresultaten.

Iedere dag opnieuw

Na de kring weten de leerlingen wat hen die dag ongeveer te doen staat. Ze vullen in wat ze van plan zijn en in welke volgorde ze dat gaan doen. De meeste leerlingen kunnen dit goed en laten zich niet te snel afleiden door iets interessants dat toevallig voorbijkomt. Kinderen weten dat ze iedere week in principe een bordtaak maken, teksten schrijven, rekenen en lezen. Ze werken aan een werkstuk, doen topografie en techniek en een paar leerlingen schrijven een zin in hun schrijfschrift.

Hebben ze goede redenen om hiervan af te wijken (bijvoorbeeld omdat ze intensief met een werkstuk bezig zijn), dan moet dit terug te vinden zijn op het werkplan. Soms werken ze punten in een andere volgorde af dan gepland, omdat bijvoorbeeld alle computers bezet zijn op het moment dat ze er een nodig hebben.

We plannen niet direct op maandag de hele week vol, Als er op één van de volgende dagen iets inspirerend in een kringgesprek ontstaat, is het handig dat er nog ruimte is om dat in te plannen.

De werkplannen zijn vooral voor de kinderen

Op dit moment help ik een vaste groep van vijf leerlingen vrijwel dagelijks met het invullen van hun werkplan. Hun werk bespreken we tegen het eind van de dag. Bij enkele leerlingen houd ik in de gaten dat er verschillende onderwerpen en vakken aan bod komen en niet steeds eenzelfde activiteit wordt gekozen. De meest chaotische leerling komt ieder half uur even langs om zijn werk te laten zien of te overleggen hoe hij het volgende half uur gaat invullen. Misschien zou een ander soort werkplan beter bij hem passen en dat geldt mogelijk voor nog wel een aantal leerlingen, Omdat de werkplannen vooral een hulpmiddel zijn, speel ik al een tijdje met het idee om over te schakelen op een systeem van vier verschillende planners¹

Op vrijdag levert iedereen zijn ingevulde plan in, wat soms aanleiding is om met een leerling een afspraak te maken voor de volgende week.

¹ Hans Bol in J. Tans: *'Nynke, een blik in onze groep'* De Reeks 12, Nij Beets 2012

werkplan van

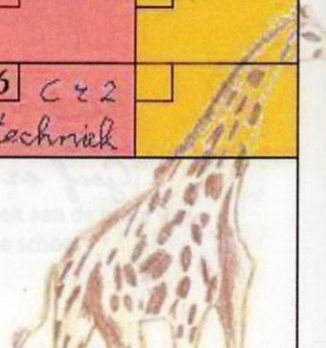
Nynke

datum : 16 mei
 dienst : hart 3
 werkstuk : vlekken van de giraffe
 denken om : weet ik niet.

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
tekst	3 slapen	bespreking		bespreking	2 vader en moeder
lezen	1 boek uit	2 1 t/m 14			1 41 t/m 84
rekenen	2 verbeteren	5 75		1 76	3 77
crea		1 ecoline	3 met bleekw	5 ill. tekst	5 zingen
schrijven					4 lees
bord taak		3 tekst v	2 verslag	2 iets leuk	
pc.			1 taalbank	4 google	
w.v.	4 ruilen				6 topo wereld
gym.	6 spel basketbal			3 toestel evenwicht	
werkstuk		4 opzoeken	4 indeling		
	5 Engels			6 C & 2 techniek	

volgende week : werkstuk af
 techn kaart verder
 leesboek : kindertelefoon
 kruistocht

weeksluiting

Bron: J. Tans; "Nynke; een blik in onze groep", De Reeks 12, Freinetbeweging, Nij Beets 2012
 Bladzijde 65-66